

Bird & Bird

**Vybrané procesné aspekty
uplatňovania nárokov
zo vzťahov k IT
v súdnom konaní**

Apríl 2024

Zmluvy v IT

Clara pacta, boni amici.

Pacta sunt servanda.

Význam zmluvy:

- *Parametre transakcie*
- *Riešenie nepredvídateľných / neočakávaných situácií*

Zmluva NIE JE scenár.

Právny režim zmluvných vzťahov a nárokov

Zmluva / kogentné ustanovenia zákona (pr. predpisu)

Dispozitívne ustanovenia

Výkladové pravidlá:

- *Úmysel / ochrana dobromyseľnosti*
- *Hospodársky účel zmluvy*
- *Rokovania zmluvných strán*
- *Prax medzi zmluvnými stranami, best practices, atď.*

K výkladu zmluvy

*[Úvahe, že vôľa účastníkov zmluvy zohráva pri jej vytváraní a interpretácii zásadnú úlohu],
... zodpovedajú tiež direktívy, ktoré dáva zákonná úprava sudcovi pri výklade zmluvných ustanovení, keď sa jednoznačne stanoví prioritá skutočnej vôle účastníkov zmluvy nad formálnym prejavom tejto vôle.*

Aj podľa platného Občianskeho zákonníka právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale hlavne tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak nie je táto vôľa v rozpore s jazykovým prejavom.

Text zmluvy je len prvotným priblížením sa k významu zmluvy, ktorý si chceli jej účastníci svojím konaním stanoviť. Doslovný výklad textu zmluvy môže, ale nemusí byť v súlade s vôľou konajúcich strán.

Ak vôľa zmluvných strán smeruje k inému významu a ak sa podarí vôľu účastníkov procesom hodnotenia skutkových a právnych otázok ozrejmiť, má zhodná vôľa účastníkov zmluvy prednosť aj pred doslovným významom textu nimi formulovanej zmluvy.

(Ústavný súd Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 242/07)

Účel zmluvy v IT oblasti

§ 66 ods. 1 AutZ (spôsob použitia diela)

§ 67 ods. 2 AutZ (rozsah licencie)

§ 68 ods. 1 AutZ (trvanie licencie)

§ 69 ods. 4 AutZ (odmena – rozsah, účel a čas použitia diela)

§ 91 ods. 1 AutZ (dielo na objednávku – vyvrátiteľná domnienka udelenia licencie na použitie diela na účel vyplývajúci zo zmluvy)

§ 558 ObchZ

Predmet súdneho konania v IT oblasti

- *Uplatnenie nárokov podľa § 58 AutZ*
- *Uplatnenie iných nárokov z porušenia IT zmluvy*
- *Uplatnenie iných nárokov z porušenia iných právnych povinností*
- *Určenie práva alebo právnej povinnosti (naliehavý právny záujem)*
- *Určenie právnej skutočnosti (autorstvo)*
- *Nahradenie vyhlásenia vôle*
- *atď.*

K uplatneniu nárokov z vadného plnenia

§ 440 ods. 2 v spojení s § 564 ObchZ

Uspokojenie, ktoré možno dosiahnuť uplatnením nárokov z vadného plnenia, nemožno dosiahnuť uplatnením nároku z iného právneho dôvodu.

*Pokiaľ sa teda žalobca domáha plnenia **titulom omylu** pri uzatváraní právneho úkonu, nemôže skutkovo dôvodiť vadami poskytnutého plnenia. Ak bolo plnenie vadné, mal uplatniť postup titulom zodpovednosti žalovaného za vadné plnenie*

*(rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. **31Cob/26/2020**)*

Kauzálna príslušnosť súdu

§ 26 CSP – spory z nekalosúťažného konania a autorskoprávne spory

- *Mestský súd Bratislava III*
- *Okresný súd Banská Bystrica*
- *Mestský súd Košice*

K právnemu základu uplatneného nároku

*Zo žiadnych ustanovení, či už Autorského zákona alebo Obchodného zákonníka **nevyplýva subsidiarita** medzi týmito právnymi predpismi [upravujúcimi nároky z nekalosúťažného konania a nároky z neoprávneného zásahu do práv chránených Autorským zákonom].*

Podmienkou úspešnosti žaloby podľa § 53 Obchodného zákonníka je tá skutočnosť, že práva oprávnenej osoby boli porušené alebo ohrozené nekalou súťažou. Poškodený sa, teda, nápravy môže domáhať buď podľa ustanovení Autorského zákona, alebo v prípade, ak jeho práva boli porušené nekalou súťažou, aj podľa ustanovení Obchodného zákonníka.

*(uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. **16Co/3/2022**)*

Aktívna vecná legitímácia

- ***Zmluvná strana IT zmluvy***
- ***Autor / spoluautor***
- ***Zhotoviteľ databázy***
- ***Iný nositeľ práv***
  - *Osoba vykonávajúca majetkové práva autora (zamestnávateľ, iniciátor spoločného diela)*
  - *Nadobúdateľ práva výkonu majetkových práv (§ 90 AutZ)*
  - *Nadobúdateľ licencie*
  - *Nemo plus iuris ...*

K aktívnej vecnej legitímácii iného nositeľa práv

Žalobca (PO) odvodzoval aktívnu vecnú legitímáciu zo Zmluvy o dielo a Licenčnej zmluvy uzavretej medzi objednávateľom (PO) a zhotoviteľom (PO), pričom následne žalobca od objednávateľa nadobudol majetkové práva k dielu (počítačovému programu) postúpením na základe zmluvy o postúpení práv k počítačovému programu (postúpenie licencie).

Žalovaný namietal absenciu aktívnej vecnej legitímácie s poukazom na § 91 ods. 1 AutZ, podľa ktorého dielo na objednávku možno vytvoriť iba v rámci zmluvného vzťahu objednávateľa a autora, ktorým podľa § 13 ods. 1 AutZ môže byť iba FO, ktorá dielo vytvorila. Súd prvej inštancie (OS Bratislava I) uzavrel, že žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný.

Odvolačný súd sa s takýmto právnym posúdením nestotožnil, žalobcovi priznal aktívnu vecnú legitímáciu.

*(uznesenie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. **7Co/89/2023**)*

Úspech v súdnom konaní

Formulácia petitu

Bremeno tvrdenia

Bremeno dôkazu

Prostriedky procesnej obrany / procesného útoku

- *sudcovská koncentrácia konania*

Úspech v súdnom konaní

Precíznosť a vhodnosť zmluvnej a súvisiacej dokumentácie

Dôkazné prostriedky

- *Naplnenie predpokladov pre vznik nároku, ako vyplýva zo zákona*
- *Naplnenie predpokladov pre vznik nároku, ako vyplýva zo zmluvnej alebo súvisiacej dokumentácie*

*Postup pri realizácii projektu **s vedomím daných predpokladov.***

Predpoklady pre vznik nároku

Náležitité / presvedčivé dôkazy:

- *Komunikácia v súlade so zmluvou*
- *Predpísaná výzva druhej zmluvnej strane*
- *Výzva na poskytnutie súčinnosti*
- *Oznámenie dôsledkov neposkytnutia súčinnosti*
- *Oznámenie prekážok vyššej moci*
- *Preberací / akceptačný protokol*
- *Včasné oznámenie väd (§ 562 ods. 2 ObchZ)*
- *Zdokumentovanie väd*
- *atď.*

Dôkazné prostriedky

Skutkové tvrdenia (§ 190 CSP – informačná povinnosť)

Výsluch sporových strán / svedkov

Listina (§ 189 CSP – edičná povinnosť)

Odborné vyjadrenie / znalecký posudok

K edičnej povinnosti

*V rámci uloženia edičnej povinnosti súdom sa ... predpokladá, že listinný dôkaz, ktorý má byť vyžiadaný, bude **dostatočne individualizovaný** tak, aby bolo zrejmé, čo má byť predmetom vydania.*

*(rozsudok Krajského súdu v Trnave, sp. zn. **11Co/80/2022**)*

Odborné vyjadrenie / znalecký posudok

Osoba odborníka / znalca – objektívnosť a nestrannosť

Úloha – výlučne skutkové otázky, na posúdenie ktorých sú potrebné odborné znalosti / vedecké poznatky

K hodnoteniu znaleckých posudkov súdom

Odborné závery obsiahnuté v znaleckom posudku hodnoteniu súdom nepodliehajú. Hodnotenie dôkazu v znaleckom posudku spočíva v posúdení, či jeho závery sú náležite odôvodnené, či je podložený obsahom nálezu, či sa v ňom prihliadlo na všetky skutočnosti, s ktorými sa bolo potrebné vysporiadať, či odôvodnenie znaleckého posudku zodpovedá pravidlám logického myslenia. Súd závery znaleckého posudku nemôže bez ďalšieho preberať, ale v prípade potreby ich musí overiť i inými dôkazmi, predovšetkým v prípade, ak môžu byť pochybnosti o správnosti záverov znaleckého posudku, a teda musí posúdiť, či jeho závery nie sú v rozpore s výsledkami ostatných dôkazov. ...

Súd však nie je spôsobilý hodnotiť odborné závery znalca z hľadiska ich vecnej správnosti. Ak má teda pochybnosti o vecnej správnosti znaleckého posudku, nemôže ho nahradiť vlastným názorom, ale musí znalcovi uložiť, aby podal vysvetlenie, posudok doplnil, alebo odstránil nedostatky, alebo je potrebné aby nový znalec vec znovu posúdil a vyjadril sa i k správnosti už podaného znaleckého posudku.

*(rozsudok Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. **8Co/153/2022**)*

K hodnoteniu znaleckých posudkov súdom

Za najhospodárnejší postup pri predložení dvoch rozdielnych znaleckých posudkov možno považovať taký, keď súd sa snaží odstrániť nejasnosti, nedostatky, prípadné námietky strán výsluchom znalca a položením doplňujúcich otázok.

Pri hodnotení súkromného znaleckého posudku súdom platia tie isté kritéria, ako pri hodnotení znaleckého posudku súdom ustanoveného znalca.

Ak súd pri rozdielnych záveroch znaleckých posudkov (vrátane súkromných) nezdôvodní svoje úvahy, z ktorých vychádzal a pre ktoré sa priklonil ku konkrétnemu znaleckému posudku, zaťaží svoje rozhodnutie vadou zmätočnosti, takéto rozhodnutie nemožno považovať za zákonné, spĺňajúce atribúty kladené na rozhodnutie súdu v zmysle § 220 ods. 2 resp. § 396 ods. 2 CSP.

*(uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. **4Cdo/255/2021**)*

Ďakujem.

twobirds.com

Abú Dabí • Amsterdam • Bratislava • Brusel • Budapešť • Casablanca • Kodaň • Dubaj • Düsseldorf • Frankfurt
• Haag • Hamburg • Helsinki • Hong Kong • Londýn • Lyon • Madrid • Miláno • Mníchov • Paríž • Peking
• Praha • Rím • San Francisco • Šanghai • Šen-čen • Singapur • Štokholm • Sydney • Varšava

Bird & Bird je medzinárodná advokátska kancelária skladajúca sa z Bird & Bird LLP a jej pobočiek a pridružených zastúpení.

Bird & Bird LLP je registrované v Anglicku a Walse pod registračným číslom OC340318 a je regulované SRA – Regulačnou autoritou. Jej sídlom a miestom podnikania je 12 New Fetter Lane, Londýn, EC4A 1JP. Zoznam členov skupiny Bird & Bird LLP a nečlenov, ktorí sú vymenovaní za partnerov a ich príslušné odborné kvalifikácie, sú k dispozícii k nahliadnutiu na tejto adrese.

Michal Bouška

Senior Associate

michal.bouska@twobirds.com

